

Besluit van de Vlaamse Regering houdende de definitieve aanduiding van het watergevoelig openruimtegebied 'Spoorweg' in Duffel

DE VLAAMSE REGERING,

Rechtsgronden

Dit besluit is gebaseerd op:

- De Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening van 15 mei 2009, artikel 5.6.8, § 1, tweede lid, en § 2, tweede lid, ingevoegd bij het decreet van 8 december 2017.
- Het besluit van de Vlaamse Regering van 15 juni 2018 houdende nadere regels voor de aanduiding van watergevoelige openruimtegebieden.
- Het decreet van 18 juli 2003 betreffende het integraal waterbeleid, gecoördineerd op 15 juni 2018, artikel 1.3.1.1, §1, eerste lid, gewijzigd bij het decreet van 24 juni 2022.
- Het besluit van de Vlaamse Regering van 20 juli 2006 tot vaststelling van nadere regels voor de toepassing van de watertoets, tot aanwijzing van de adviesinstanties en tot vaststelling van nadere regels voor de adviesprocedure bij de watertoets, vermeld in artikel 1.3.1.1 van het decreet van 18 juli 2003 betreffende het integraal waterbeleid, gecoördineerd op 15 juni 2018, gewijzigd bij het besluit van 25 november 2022.

Vormvereisten

Volgende vormvereisten zijn voldaan:

- Op 24 mei 2018 heeft de Coördinatiecommissie Integraal Waterbeleid (CIW) advies gevraagd over het voornemen tot voorlopige aanduiding van het gebied als watergevoelig openruimtegebied.
- Het advies van het college van burgemeester en schepenen van Duffel werd gegeven op 25 juni 2018 en 23 juli 2018.
- Het planvoornemen is onderworpen aan een milieubeoordeling. De kennisgeving voor het plan-MER werd door de Dienst Mer volledig verklaard op 9 juli 2018. De terinzagelegging vond plaats van 30 juli 2018 tot en met 30 augustus 2018. De richtlijnenvergadering vond plaats op 10 september 2018. De richtlijnen voor voorliggend MER werden door het kenniscentrum MER van het Departement Omgeving betekend op 25 oktober 2018.
- Het planvoornemen is onderworpen aan de watertoets, die deel uitmaakt van de milieubeoordeling.

- Het planvoornemen is onderworpen aan een verscherpte natuurtoets die deel uitmaakt van de milieubeoordeling. Voor het planvoornemen is geen passende beoordeling vereist.
- Het planvoornemen is onderworpen aan de Ruimtelijke Veiligheidstoets (RVR). Het Team Omgevingseffecten van het Vlaams Departement Omgeving heeft in haar standpunt van 27 juli 2023 aangegeven dat het opstellen van een RVR niet vereist is.
- In het gebied zijn volgende verkavelingen gekend: 12009_2000_228 en 12009_1985_90.
- De Vlaamse Regering heeft het watergevoelig openruimtegebied Spoorweg in Duffel voorlopig aangeduid op 15 december 2023.
- De voorlopige aanduiding van het watergevoelig openruimtegebied Spoorweg in Duffel werd onderworpen aan een openbaar onderzoek van 9 januari 2024 tot en met 8 maart 2024.
- De CIW heeft over de voorlopige aanduiding van het watergevoelig openruimtegebied Spoorweg in Duffel het advies ingewonnen bij de instanties, vermeld in artikel 5.6.8, § 2, eerste lid, van de VCRO.
- De CIW heeft een informatie- en inspraakvergadering georganiseerd in de vorm van een infomarkt in het gemeentehuis van Brasschaat (16 januari 2024), het stadhuis van Geel (17 januari 2024), het Europeiongebouw te Turnhout (23 januari 2024), het stadhuis van Lier (25 januari 2024) en in de openbare bibliotheek van Duffel (26 januari 2024).
- Tijdens het openbaar onderzoek werd advies ontvangen van de gemeente Duffel, de gecoro van de gemeente Duffel, de provincie Antwerpen en de dienst Integraal Waterbeleid van de provincie Antwerpen. Daarnaast werden 11 bezwaren en opmerkingen ontvangen.
- Het Team Omgevingseffecten van het Vlaams Departement Omgeving heeft het plan-MER goedgekeurd op 21 mei 2024.
- De CIW heeft via schriftelijke procedure kennis genomen van de bezwarenverwerking, rekening houdend met het goedgekeurde plan-MER, en formuleerde op 24 mei 2024 een voorstel tot definitieve aanduiding op basis van de criteria, vermeld in artikel 5.6.8, § 1, tweede lid, van de VCRO.
- Het advies [...] van de Raad van State, gegeven op [...], met toepassing van artikel 84, §1, eerste lid, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

Motivering

Dit besluit is gebaseerd op de volgende motieven:

- Het gebied 'Spoorweg' maakt deel uit van het Netebekken, bestaat uit twee deelgebieden en ligt ten westen van een spoorlijn tussen een lintvormige woonontwikkeling.
- Het gebied 'Spoorweg' heeft een totale oppervlakte van 1,7 ha en bestaat uit twee delen. Het oostelijke en grootste deel van het gebied is in het oosten begrensd door een spoorlijn en in het zuiden door een bomenrij, het is

volledig onbebouwd en bestaat uit weide. Het westelijke en kleinere deelgebied betreft twee onbebouwde kavels uit niet-vervallen verkavelingen.

- Het gebied is volgens het gewestplan Mechelen gelegen in een bestemming die bebouwing mogelijk maakt, met name woonuitbreidingsgebied en woongebied.
- Het gebied werd op 12 november 2014 door de Algemene Bekkenvergadering Netebekken als signaalgebied aangeduid omwille van de effectieve overstromingsgevoeligheid van de percelen.
- De Vlaamse Regering keurde op 31 maart 2017 het ontwikkelingsperspectief goed voor het signaalgebied 'Spoorweg Duffel' om het waterbergend vermogen van het gebied te kunnen behouden. In voorliggende aanduiding worden deelgebieden 10 en 11 meegenomen.
- Er is geen gemodelleerd risico voor fluviale overstromingen gekend binnen het afgebakende gebied. Het pluviale model toont daarentegen voor vrijwel het gehele westelijke deelgebied een middelgrote kans op pluviale overstromingen, net als een deel van de omliggende reeds bebouwde percelen. Het oostelijke deelgebied kent vooral in het zuiden en langs de spoorlijn een middelgrote tot kleine kans op overstromingen. Onder klimaatverandering neemt een kleine kans op pluviale overstromingen echter toe in bijna het gehele oostelijke deelgebied.
- In 2018 werd op vraag van de gemeente Duffel een studie uitgevoerd naar de benodigde waterbergingscapaciteit voor het gebied. De studie wees aan dat lokale afstroming mee zorgt voor het overstromingsrisico binnen het gebied, naast de aanvoer van water via de Wouwendonkse Loop. De berekeningen uit de studie wezen een vereiste waterbuffering (op basis van de oorspronkelijke contour van het signaalgebied) aan van 11.460 m³ voor het gebied. De mate waarop dit debiet kan worden gebufferd diende verder onderzocht te worden, met name voor de hoger gelegen delen ten noorden en zuiden van de overstromingscontour (binnen de oorspronkelijke contour van het signaalgebied). De studie gaf eveneens aan dat bijkomende lokale buffering en infiltratie ter plaatse in grachten de eerste voorkeur geniet, waardoor minder water afstroomt naar het gebied 'Spoorweg'. In de eerste conceptversie werden geen uitspraken gedaan met betrekking tot de eventuele ontwikkelbaarheid ten opzichte van de watergevoeligheid.
- Vrijwaring van het gebied voor verdere bebouwing is aangewezen en ondersteunt de uitvoering van acties uit het stroomgebiedbeheerplan 2022-2027 ter realisatie van bijkomende waterberging.
- Er bestaat een conflict tussen de verdere realisatie van de bestemming en de belangen van het watersysteem.
- Voor het gebied en de omgeving is er geen ruimtelijk uitvoeringsplan in opmaak noch voorzien op korte termijn. Om het gebied voor verdere bebouwing te vrijwaren, is een aanduiding als watergevoelig openruimtegebied in uitvoering van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening aangewezen.
- Het grafisch plan met de aanduiding van het gebied dat met dit besluit definitief wordt aangeduid als watergevoelig openruimtegebied is opgenomen

als bijlage I bij dit besluit. De toelichting en motivering is opgenomen in de toelichtingsfiche die opgenomen is als bijlage II bij dit besluit.

- De aanduiding als watergevoelig openruimtegebied is in overeenstemming met het ruimtelijk principe in het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen om het fysisch systeem te beschouwen als ruimtelijk structurerend. Ruimtelijk structurerend betekent dat de huidige, intrinsieke kenmerken van het bestaand fysisch systeem het richtinggevend kader zijn voor de ruimtelijke ontwikkeling van de structuurbepalende functies natuur, bos, landbouw en wonen en werken. Het gebied Spoorweg, onderdeel van het Netebekken wordt door de aanduiding als watergevoelig openruimtegebied gevrijwaard van bebouwing en kan verder ontwikkelen op basis van de fysische karakteristieken als waterrijk gebied.
- Het planvoornemen is onderworpen aan een milieubeoordeling. Er worden geen significante negatieve effecten op de leefomgeving verwacht. In het plan-MER worden geen milderende maatregelen noodzakelijk geacht.
- In het gebied is geen beschermd erfgoed aanwezig. Uit de milieubeoordeling blijkt dat er geen significante effecten te verwachten zijn voor het aspect landschap, onroerend erfgoed en archeologie.
- Rekening houdend met de kenmerken van het plan, de omgeving en de uitgevoerde analyse kan geoordeeld worden dat het plan geen risico inhoudt op het veroorzaken van significant negatieve effecten op de aanwezige Habitat- en Vogelrichtlijngebieden of Bijlage III soorten van het Natuurdecreet. Voor de voorliggende aanduiding moet geen passende beoordeling worden opgemaakt. Een verscherpte natuurtoets is niet vereist.
- Het gebied ligt binnen de consultatiezone van water-link Zuiderproductie. De externe risico's van de desbetreffende Seveso-inrichtingen zijn bekend bij de administratie én er is voldoende afstand tussen de Seveso-inrichtingen enerzijds en het aandachtsgebied anderzijds. De inplanting van nieuwe Seveso-inrichtingen is volgens de voorziene stedenbouwkundige voorschriften uitgesloten. Het opstellen van een RVR is niet vereist. Die beoordeling blijkt uit de RVR-toets van 27 juli 2023.
- De Vlaamse Regering neemt akte van de opmerking van Aquafin over het gebrek aan rechtstreekse interactie met haar infrastructuur en over de situering van een mogelijk toekomstig project.
- In de hiernavolgende paragrafen wordt ingegaan op de bezwaren, opmerkingen en adviezen die werden ingediend tijdens het openbaar onderzoek. De bezwaren, opmerkingen en adviezen zijn ten behoeve van de leesbaarheid omkaderd en genummerd en worden gezamenlijk behandeld voor zover ze een gelijkaardige en gelijklopende inhoud hebben of over hetzelfde onderwerp gaan. Aanpassingen die worden doorgevoerd op basis van de bezwaren, opmerkingen en adviezen worden specifiek vermeld bij de bespreking van de gegroepeerde bezwaren, opmerkingen en adviezen. Hieronder wordt eerst ingegaan op de bezwaren, opmerkingen of adviezen die aanleiding geven tot aanpassingen aan de verordenende delen van het plan: het grafisch plan. Daarna wordt per onderwerp ingegaan op bezwaren, opmerkingen en adviezen die aanleiding geven tot aanpassingen aan de niet verordenende delen van het plan.

Bezwaren, opmerkingen en adviezen die leiden tot aanpassingen van het grafisch plan

1. In een bezwaar wordt gesteld dat perceel A205G nooit watergevoelig is geweest, en dat er meer dan 200 jaar een hoeve stond die in 1999 op aandringen van de gemeente werd gesloopt. De sloop werd gedaan onder de voorwaarde dat het perceel 'bouwgrond' zou blijven zonder bouwverplichting. Bezwaarschrijvers vragen een uitsluiting van het perceel uit het watergevoelig openruimtegebied, of een planschadevergoeding, gebaseerd op de prijs die in 2019 werd gehanteerd door een betrokken ontwikkelaar.

Schrijvers stellen dat de huidige afbakening van het watergevoelig openruimtegebied onvoldoende onderbouwd is en legitimiteit mist, het betreft een gebied van 1,8 ha groot waarvan de gemeente meermaals aangaf dat het gunstig is gelegen om aan kernversterking te doen. Ze concluderen dat de enige basis om over te gaan tot de aanduiding, de pluviale overstromingskaarten betreft. Ter hoogte van een deel van de aangeduide contour is er geen enkele kans op overstroming. Het perceel ten zuiden van perceel A205G kent anderzijds een effectief overstromingsrisico en is vreemd genoeg uitgesloten van het ontwerp van watergevoelig openruimtegebied.

De Vlaamse Regering beantwoordt dit bezwaar door te duiden dat ze conform artikel 5.6.8. §1 van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening gebieden waar een conflict bestaat tussen de verdere realisatie van de bestemming en de belangen van het watersysteem als watergevoelig openruimtegebied kan aanduiden. De Vlaamse Regering maakt bij de beslissing tot aanduiding een afweging tussen een toekomstige ontwikkeling van gebieden, rekening houdende met de wetgeving omtrent de watertoets, en het vrijwaren van gebieden om waterschade en verminderde woonkwaliteit te voorkomen. De waardevermindering wordt gecompenseerd via de planschaderegeling.

Conform artikel 5.6.8. §1 VCRO kan de Vlaamse Regering gebieden aanduiden als watergevoelig openruimtegebied waar een conflict bestaat tussen de verdere realisatie van de bestemming en de belangen van het watersysteem. Ze heeft een grondige evaluatie gedaan van de overstromingsgevoeligheid en de mogelijke impact ten gevolge van toekomstige ontwikkelingen. De analyse van het gebied is opgenomen in de toelichtingsfiche die per gebied werd opgemaakt. Hierin wordt gebruik gemaakt van de meest recente overstromingsgevaarkaarten, die niet alleen een inschatting maken van de huidige risico's maar waar beschikbaar ook van de toekomstige risico's. In functie van de voorlopige aanduiding als watergevoelig openruimtegebied werd de plancontour ten opzichte van de ontwerp-afbakening gewijzigd op basis van de meest actuele overstromingskansen en het advies van het college van burgemeester en schepenen. Waar mogelijk werden de perceelgrenzen gevolgd voor de afbakening. Het (pluviaal en fluviaal) overstromingsgevaar voor perceel A205G is beperkt. De uitsluiting van het perceel zou geen significant negatief effect hebben op de waterberging van het gebied.

Op basis van deze bewaren wordt het grafisch plan aangepast, zodat perceel A205G uit de contour wordt gesloten.

2. Indieners zien een schending van het gelijkheidsbeginsel, en halen daarbij de niet-aanduiding van perceel 196G aan. Voor perceel 205G is er (fluviaal en pluviaal) geen overstromingsgevaar. Voor het zuidelijk deel van perceel 207T is

er geen fluviaal overstromingsgevaar en volgens pluviaal toekomstig klimaat slechts een uiterst kleine kans op overstroming. Het westelijke gedeelte van perceel 203K behelst op de huidige pluviale kaarten geen enkele kans op overstroming en slechts een kleine kans voor wat betreft de pluviale kaart toekomstig klimaat. Hiertegenover zijn er voor perceel 196G (niet opgenomen in het watergevoelig openruimtegebied) verschillende scenario's qua overstromingsgevaar. Indieners vragen om die redenen enerzijds het schrappen van de percelen 205G en 207T en het niet-overstroombare deel van perceel 203K, en anderzijds het opnemen van het noordoostelijke deel van perceel 196G.

De Vlaamse Regering beantwoordt dit bezwaar door te duiden dat de aanduidingen van de watergevoelig openruimtegebieden die momenteel voorliggen een doorvertaling is van de initieel aangeduide signaalgebieden, op basis van de meest recente watertoetskaarten. In functie van de voorlopige aanduiding als watergevoelig openruimtegebied werd de plancontour ten opzichte van de ontwerp-afbakening gewijzigd en dit op basis van de meest actuele overstromingskansen en het advies van de gemeente Duffel. Voor de gebieden die niet als watergevoelig openruimtegebied worden aangeduid, blijft de verscherpte watertoets van kracht, waardoor ook hier enkel ontwikkelingen mogelijk zijn welke in overeenstemming zijn met het watersysteem. De aanduiding van watergevoelige openruimtegebieden is in het decreet niet voorzien als eenmalig en kan ook aanleiding geven tot bijkomende aanduidingen. De overige percelen binnen het woonuitbreidingsgebied hebben volgens de watergevaarkaarten een meer beperkte overstromingsgevoelige oppervlakte, en zijn dus nog ontwikkelbaar vanuit het watersysteem. Indien de gemeente deze alsnog wenst te vrijwaren en in te richten, kan dit door de opmaak van een ruimtelijk uitvoeringsplan.

Het (pluviaal en fluviaal) overstromingsgevaar voor perceel 205G is beperkt. De uitsluiting van het perceel zou geen significant negatief effect hebben op de waterberging van het gebied.

Op basis van deze bewaren wordt het grafisch plan aangepast, zodat perceel 205G uit de contour wordt gesloten.

Bezwaren, opmerkingen en adviezen die leiden tot aanpassingen van de niet verordende delen van het plan: toelichtingsfiche en plan-MER

3. De provincie Antwerpen vraagt om te verduidelijken in hoeverre windturbines alsnog mogelijk zijn in watergevoelige openruimtegebieden die vandaag bedrijventerrein zijn of als openbaar nut worden aanschouwd, rekening houdende met technische vereisten van windontwikkeling. Betekent 'bouwvrij' enkel bovengronds of ook ondergronds.

De Vlaamse Regering beantwoordt dit bezwaar door te duiden dat de bouw van infrastructuur niet is opgenomen in artikel 5.6.8. van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening, behalve in functie van openbare wegen en nutsleidingen.

Op basis van dit advies wordt het plan-MER aangepast binnen de discipline mens.

Bezwaren, opmerkingen en adviezen die niet leiden tot aanpassingen van het plan

4. De provincie Antwerpen vraagt om te verduidelijken of en in welke mate de aanduiding van een watergevoelig openruimtegebied ingrijpt op het proces en de aanleg van een fietssnelweg/fietsostrade. Het is niet duidelijk in welke mate de aanduiding als watergevoelig openruimtegebied een beperking geeft of bijkomend onderzoek vergt. Een vlotte realiseerbaarheid van de fietsostrades is een belangrijke randvoorwaarde.

De Vlaamse Regering beantwoordt dit advies door te duiden dat de aanleg van openbare wegen in de voorschriften voorzien is, voor zover de ruimtelijk-ecologische draagkracht en de waterbeheersfunctie van het gebied niet overschreden wordt. Ook de afwijkingsbepalingen van artikel 4.4.7. uit de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening zijn van toepassing.

Dit advies leidt niet tot aanpassing van het plan.

5. De gemeente Duffel vraagt om de percelen 179Y en 179M2 uit de contour van het watergevoelig openruimtegebied te schrappen, aangezien een ontwikkeling kan worden gebufferd binnen het gedeelte van het watergevoelig openruimtegebied aan de overkant van de straat.

6. De gecoro van de gemeente Duffel is van oordeel dat de percelen aan de westkant van Ganzenkoor minder van nut zijn in het kader van grootschalige waterbeheersing en geen meerwaarde bieden in functie van een latere herbestemming. Zij vraagt dan ook om die percelen uit te sluiten van de aanduiding.

De Vlaamse Regering beantwoordt dit advies door te duiden dat conform artikel 5.6.8. §1 van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening de Vlaamse Regering gebieden waar een conflict bestaat tussen de verdere realisatie van de bestemming en de belangen van het watersysteem als watergevoelig openruimtegebied kan aanduiden. De Vlaamse Regering maakt bij de beslissing tot aanduiding een afweging tussen een toekomstige ontwikkeling van gebieden, rekening houdende met de wetgeving omtrent de watertoets, en het vrijwaren van gebieden om waterschade en verminderde woonkwaliteit te voorkomen. De ontwikkeling van watergevoelige gebieden mag niet ten koste gaan van bijkomende wateroverlast op andere locaties.

Dit advies leidt niet tot aanpassing van het plan.

7. De gecoro van de gemeente Duffel stelt voor om het gebied aan de oostkant van Ganzenkoor uit te breiden tot het initiële signaalgebied of minstens tot een gebied dat ruim voldoende is om een buffervoorziening te realiseren in functie van plaatselijke afkoppelingsprojecten. Verder onderzoek dient uitsluitsel te geven over de gewenste contour.

De Vlaamse Regering beantwoordt dit advies door te duiden dat de aanduiding van de watergevoelige openruimtegebieden vertrekt van de beleidsdoelstelling om deze gebieden te vrijwaren van verdere bebouwing. De overige percelen binnen het woonuitbreidingsgebied hebben volgens de watergevaarkaarten een meer beperkte overstromingsgevoelige oppervlakte, en zijn dus nog ontwikkelbaar

vanuit het watersysteem. Indien de gemeente deze alsnog wenst te vrijwaren en in te richten, kan dit door de opmaak van een ruimtelijk uitvoeringsplan.

Dit advies leidt niet tot aanpassing van het plan.

8. De gemeente Duffel vraagt om het watergevoelige deel van perceel 196G eveneens als watergevoelig openruimtegebied aan te duiden, op basis van de recente pluviale en fluviale watergevaarkaarten, ter compensatie van de percelen 179Y en 179M2.

De Vlaamse Regering beantwoordt dit bezwaar door te duiden dat de aanduiding van de watergevoelige openruimtegebieden vertrekt van de beleidsdoelstelling om deze gebieden te vrijwaren van verdere bebouwing. De overige percelen binnen het woonuitbreidingsgebied hebben volgens de watergevaarkaarten een meer beperkte overstromingsgevoelige oppervlakte, en zijn dus nog ontwikkelbaar vanuit het watersysteem. Indien de gemeente deze alsnog wenst te vrijwaren en in te richten, kan dit door de opmaak van een ruimtelijk uitvoeringsplan.

Dit advies leidt niet tot aanpassing van het plan.

9. Boerenbond vraagt om het watergevoelig openruimtegebied niet in de categorie 'overig groen' te plaatsen en de doelstelling om bosuitbreiding te realiseren binnen het watergevoelig openruimtegebied uit de besluiten te halen, zodat alle voorgenoemde functies daadwerkelijk toegelaten blijven op de lange termijn binnen het watergevoelig openruimtegebied en er geen sluimerende evolutie naar groene bestemmingen doorgevoerd wordt.

Boerenbond vraagt om de percelen in effectief landbouwgebruik in het watergevoelig openruimtegebied te herbestemmen naar bouwvrij agrarisch gebied om zo het landbouwgebruik toekomstgericht te bestendigen.

De Vlaamse Regering beantwoordt dit bezwaar door te verwijzen naar de bepalingen inzake watergevoelige openruimtegebieden in de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening, artikel 5.6.8, waarbij de toegelaten functies en handelingen zijn opgesomd. Met betrekking tot de opname in de categorie 'overig groen' wordt verwezen naar de bepalingen in de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening, artikel 2.2.6, §2, 3de lid.

De Vlaamse Regering beantwoordt dit bezwaar door te verduidelijken dat binnen 'watergevoelig openruimtegebied' zowel bosbouw als landbouw nevensgeschikte functies zijn, naast andere openruimte functies. De voorschriften maken het blijvend agrarisch gebruik van het perceel mogelijk en leggen geen bijkomende beperkingen op. Een latere verfijning van de voorschriften via een ruimtelijk uitvoeringsplan is steeds mogelijk, waarbij de plannende overheid in deze kan opteren om het agrarisch gebruik te bestendigen door herbestemming naar bv. bouwvrij agrarisch gebied.

Dit bezwaar leidt niet tot aanpassing van het plan.

10. Natuurpunt, afdeling 'Oude Spoorweg' vraagt om watergevoelig openruimtegebied Spoorweg groter te maken en het hele gebied tussen

Ganzenkoor en de spoorweg aan te duiden. Het gebied is watergevoelig en het is belangrijk dat deze zone nooit bebouwd zal worden. Een gedeelte is actueel als volkstuin (Ganzenhofkes) ingericht. Zo kan dit initiatief behouden blijven, want dit is perfect combineerbaar met de watergevoelige openruimtegebied functies.

De Vlaamse Regering beantwoordt dit bezwaar door te duiden dat de aanduiding van de watergevoelige openruimtegebieden vertrekt van de beleidsdoelstelling om deze gebieden te vrijwaren van verdere bebouwing. De overige percelen binnen het woonuitbreidingsgebied hebben volgens de watergevaarkaarten een meer beperkte overstromingsgevoelige oppervlakte, en zijn dus nog ontwikkelbaar vanuit het watersysteem. De aanduiding van watergevoelige openruimtegebieden is in het decreet niet voorzien als eenmalig, en kan aanleiding geven tot bijkomende aanduidingen. Verder zijn er andere procedures mogelijk om bebouwbare grond om te zetten tot openruimtegebied zoals bijvoorbeeld een (gemeentelijk) ruimtelijk uitvoeringsplan.

Dit bezwaar leidt niet tot aanpassing van het plan.

11. De indiener stelt dat de aanduiding van hun eigendom in strijd is met het gelijkheidsbeginsel en verwijst daarbij naar de verschillen in contour tussen signaalgebied en watergevoelig openruimtegebied. Hoewel er voor het rechterdeel van perceel 196G dezelfde overstromingsrisico's bestaan, werd deze niet aangeduid als watergevoelig openruimtegebied. Nochtans werd dit perceel in de startbeslissing ingedeeld als te herbestemmen naar open ruimte, en voor perceel 179Y slechts een verscherpte watertoets vooropgesteld. Het is dan ook onredelijk om perceel 179Y aan te duiden en niet het rechterdeel van perceel 196G, aangezien perceel 179Y gelegen is in een goedgekeurde verkaveling, en perceel 196G in niet-vrijgegeven woonuitbreidingsgebied, aanpalend aan de spoorweg en dus slechts beperkt ontwikkelbaar is.

De Vlaamse Regering beantwoordt dit bezwaar door te duiden dat de aanduiding van de watergevoelige openruimtegebieden vertrekt van de beleidsdoelstelling om deze overstromingsgevoelige gebieden te vrijwaren van verdere bebouwing. Gebieden waar de bouwdruk het grootst is, dienen dan ook prioritair te worden aangeduid om toekomstige bebouwing te voorkomen. Het verlies aan bouw mogelijkheden wordt gecompenseerd via de planschaderegeling. Het feit dat perceel 196G grotendeels niet overstromingsgevoelig is, is een duidelijk verschil met de eigendom van bezwaarindiener. Bij elke ontwikkeling blijft de watertoets van kracht, waardoor ook enkel ontwikkelingen mogelijk zijn welke in overeenstemming zijn met het watersysteem. De aanduiding van watergevoelige openruimtegebieden is in het decreet niet voorzien als eenmalig en kan ook aanleiding geven tot bijkomende aanduidingen.

Dit bezwaar leidt niet tot aanpassing van het plan.

12. De indiener stelt dat de aanduiding niet zorgvuldig werd voorbereid, aangezien het besluit verwijst naar een studie uit 2018 waaruit blijkt dat er waterbuffering nodig is van 11.460 m³, en dit al 6 jaar geleden is. Uit een meer recente studie in opdracht van gemeente Duffel, door Witteveen+Bos en PlusOffice Architects, blijkt immers dat er minder water dient te worden gebufferd, zodat de contouren van het watergevoelig openruimtegebied kunnen worden aangepast. Om die

reden geeft de gemeente Duffel in haar advies dan ook aan dat het perceel 179Y kan worden geschrapt uit de contour.

De Vlaamse Regering beantwoordt dit bezwaar door te duiden dat conform artikel 5.6.8. §1 van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening kan de Vlaamse Regering gebieden waar een conflict bestaat tussen de verdere realisatie van de bestemming en de belangen van het watersysteem, aanduiden als watergevoelig openruimtegebied. De aanduiding als watergevoelig openruimtegebied werd aangepast aan de meest recente inzichten in de overstromingsrisico's, maar daarbij blijft het betreffende perceel een grote overstromingskans hebben, wat de aanduiding verantwoord. Ook de meest recente studie stelt nog dat minstens het ganse watergevoelig openruimtegebied ten oosten van Ganzenkoor vereist is om het lokale en afstromende water op te vangen.

Dit bezwaar leidt niet tot aanpassing van het plan.

13. De indiener stelt dat de aanduiding gebaseerd is op theoretische modellen en een beoordeling aan de hand van de feitelijke situatie ontbreekt, wat strijdig is met het zorgvuldigheidsbeginsel. Voormelde modellen hebben volgens indiener slechts betrekking op eventuele toekomstige overstromingsgevoelige gebieden, rekening houdend met een potentiële wijziging van het klimaat. Ondanks dat het perceel lager ligt dan de omliggende, heeft het perceel nog nooit te maken gehad met wateroverlast.

De Vlaamse Regering heeft een grondige evaluatie gedaan van de overstromingsgevoeligheid en de mogelijke impact ten gevolge van toekomstige ontwikkelingen. Het alternatief om enkel gebieden aan te duiden die in het verleden zijn overstroomd, zou getuigen van onzorgvuldigheid, aangezien er beschikt wordt over de kennis om ook toekomstige overlast in te schatten en dus vanuit het voorzorgsprincipe dienen te handelen.

Dit bezwaar leidt niet tot aanpassing van het plan.

14. De indiener stelt dat het perceel niet als watergevoelig openruimtegebied kan worden aangeduid, aangezien het is gelegen in woongebied en in een goedgekeurde niet-vervallen verkaveling, uit de meest recente studie van Witteveen+Bos en PlusOffice Architects de nodige buffercapaciteit kan worden gerealiseerd in het gebied ten oosten van Ganzenkoor, het perceel niet kampt met wateroverlast en de gemeente Duffel adviseert om de contour van het gebied aan te passen met uitsluiting van het perceel 179Y.

De Vlaamse Regering beantwoordt dit bezwaar door te duiden dat conform artikel 5.6.8. §1 van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening kan de Vlaamse Regering gebieden waar een conflict bestaat tussen de verdere realisatie van de bestemming en de belangen van het watersysteem, aanduiden als watergevoelig openruimtegebied. De Vlaamse Regering maakt bij de beslissing tot aanduiding een afweging tussen een toekomstige ontwikkeling van gebieden, rekening houdende met de wetgeving omtrent de watertoets, en het vrijwaren van gebieden om waterschade en verminderde woonkwaliteit te voorkomen. De ontwikkeling van watergevoelige gebieden mag niet ten koste gaan van bijkomende wateroverlast op andere locaties.

Dit bezwaar leidt niet tot aanpassing van het plan.

15. Indieners stellen dat de aanduiding van hun perceel gebaseerd is op gedateerde gegevens (uit 2018) en de onderzochte toestand is bijgevolg niet meer de bestaande toestand. Indieners halen de onderzoeksplicht en zorgvuldigheidsplicht van de Vlaamse Regering aan, zodat een administratieve beslissing dient gesteund te zijn op een correcte, toepasselijke en actuele feitenvinding. Ze vermelden daarbij een recenter onderzoek van Witteveen+Bos en PlusOfficeArchitects dat in opdracht van de gemeente werd uitgevoerd.

De Vlaamse Regering heeft een grondige evaluatie gedaan van de overstromingsgevoeligheid en de mogelijke impact ten gevolge van toekomstige ontwikkelingen. De analyse van het gebied is opgenomen in de toelichtingsfiche die per gebied werd opgemaakt. Hierin wordt gebruik gemaakt van de meest recente overstromingsgevaarkaarten, die niet alleen een inschatting maken van de huidige risico's maar waar beschikbaar ook van de toekomstige risico's. In functie van de voorlopige aanduiding als watergevoelig openruimtegebied werd de plancontour ten opzichte van de ontwerp-afbakening gewijzigd op basis van de meest actuele overstromingskansen en het advies van het college van burgemeester en schepenen. Ook de meest recente studie stelt nog dat minstens het ganse watergevoelig openruimtegebied ten oosten van Ganzenkoor vereist is om het lokale en afstromende water op te vangen.

Dit bezwaar leidt niet tot aanpassing van het plan.

16. De indieners stellen dat er sprake is van een schending van het redelijkheids- en proportionaliteitsbeginsel, aangezien er geen afdoende alternatievenonderzoek van de omgeving werd gevoerd, dat een schrapping van hun eigendom uit het watergevoelig openruimtegebied tot gevolg zou kunnen hebben. Eerst staat de vraag waarom het perceel 196G wel als signaalgebied werd aangeduid, maar niet in het watergevoelig openruimtegebied is opgenomen. Het gebied heeft een aanzienlijke oppervlakte en is bestemd als woonuitbreidingsgebied waardoor de impact op de ontwikkelingsmogelijkheden kleiner is. De indieners stellen daarnaast dat het gelijkaardig behandelen van hun perceel 179M2 en het aanpalende perceel 179Y niet correct is aangezien het perceel 179M2 slechts gedeeltelijk overstroombaar is. Andere percelen buiten de contour van het watergevoelig openruimtegebied zouden ook in aanmerking kunnen komen als een watergevoelig openruimtegebied vanwege hun gemiddelde overstromingsrisico.

De Vlaamse Regering beantwoordt dit bezwaar door te duiden dat de aanduiding van de watergevoelig openruimtegebieden die momenteel voorligt, een doorvertaling is van de initieel aangeduide signaalgebieden en dit op basis van de meest recente watertoetskaarten. In functie van de voorlopige aanduiding als watergevoelig openruimtegebied werd de plancontour ten opzichte van de ontwerp-afbakening gewijzigd op basis van de meest actuele overstromingskansen en het advies van de gemeente Duffel. De aanduiding van de watergevoelige openruimtegebieden vertrekt van de beleidsdoelstelling om deze overstromingsgevoelige gebieden te vrijwaren van verdere bebouwing. De overige percelen binnen het woonuitbreidingsgebied hebben volgens de overstromingsgevaarkaarten een meer beperkte overstromingsgevoelige oppervlakte, en zijn dus nog ontwikkelbaar vanuit het watersysteem. Omliggende

percelen in woongebied zijn reeds bebouwd en vallen dus niet binnen de doelstellingen van het watergevoelig openruimtegebied. De aanduiding van watergevoelige openruimtegebieden is in het decreet niet voorzien als eenmalig en kan ook aanleiding geven tot bijkomende aanduidingen.

Dit bezwaar leidt niet tot aanpassing van het plan.

17. De indieners stellen dat er sprake is van een schending van het redelijkheids- en proportionaliteitsbeginsel, aangezien er geen afdoende alternatievenonderzoek van het perceel werd gevoerd. Ze stellen daarbij, in ondergeschikte orde aan de vraag voor een volledige schrapping uit de contour, een gedeeltelijke aanduiding van hun perceel voor als compromis, in overeenstemming met de bebouwbare zone uit de verkavelingsvoorschriften. Op deze manier kan het perceel nog worden bebouwd en kan de effectief overstrombare zone van het perceel als watergevoelig openruimtegebied worden aangeduid.

De Vlaamse Regering beantwoordt dit bezwaar door te duiden dat, conform artikel 5.6.8. §1 van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening, de Vlaamse Regering gebieden waar een conflict bestaat tussen de verdere realisatie van de bestemming en de belangen van het watersysteem kan aanduiden als watergevoelig openruimtegebied. De Vlaamse Regering maakt bij de beslissing tot aanduiding een afweging tussen een toekomstige ontwikkeling van gebieden, rekening houdende met de wetgeving omtrent de watertoets, en het vrijwaren van gebieden om waterschade en verminderde woonkwaliteit te voorkomen. Op basis van de kaarten en de beperkte, ingesloten ruimte die niet overstromingsgevoelig zou zijn, kan de woonkwaliteit niet gewaarborgd worden. Gezien het significante overstromingsgevaar in de omgeving zijn kleine ingrepen (bijvoorbeeld een bouwvrije tuinzone) hier niet aan de orde.

Dit bezwaar leidt niet tot aanpassing van het plan.

18. Indieners stellen dat hun percelen geen wateroverlast kennen, hoewel ze in 1998 wel gedeeltelijk overstroomden, waardoor ze niet als een risicozone dienen te worden aanzien.

De Vlaamse Regering voerde haar analyse uit op basis van de meest recente overstromingsgevaarkaarten, die niet alleen een inschatting maken van de huidige risico's maar, waar beschikbaar, ook van de toekomstige risico's. Op basis hiervan wordt 'tot middelgrote kans op overstromingsgevaar' pluviaal vastgesteld. Er is geen gemodelleerd risico voor fluviale overstromingen binnen het afgebakende gebied gekend, wat een dergelijk risico niet uitsluit.

Dit bezwaar leidt niet tot aanpassing van het plan.

19. Indieners vragen naar duidelijkheid over de planschaderegeling.

De Vlaamse Regering beantwoordt dit bezwaar door te duiden dat op basis van de beslissing van de Vlaamse Regering van 22 maart 2024 de nieuwe planschaderegeling in voege is getreden op 15 april 2024 en zal de definitieve aanduiding van watergevoelig openruimtegebieden onder deze regeling vallen. De planschade zal rekening houden met de huidige grondprijzen van gelijkaardige

percelen in de omgeving. Het exacte bedrag wordt op basis van het individuele dossier bepaald.

Dit bezwaar leidt niet tot aanpassing van het plan.

Juridisch kader

Dit besluit sluit aan bij de volgende regelgeving:

- Het besluit van de Vlaamse Regering van 23 september 1997 houdende de definitieve vaststelling van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen, bekrachtigd bij het decreet van 17 december 1997 wat de bindende bepalingen betreft en op de besluiten van de Vlaamse Regering van 12 december 2003 en 17 december 2010 houdende de definitieve vaststelling van een herziening van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen, bekrachtigd bij de decreten van 19 maart 2004 respectievelijk 25 februari 2011, wat de bindende bepalingen betreft.
- Het koninklijk besluit van 5 augustus 1976 houdende de vaststelling van het gewestplan Mechelen, en latere wijzigingen.
- De richtlijn 2000/60/EG van het Europees parlement en de Raad van 23 oktober 2000 tot vaststelling van een kader voor communautaire maatregelen betreffende het waterbeleid.
- De richtlijn 2007/60/EG van het Europees parlement en de Raad van 23 oktober 2007 over beoordeling en beheer van overstromingsrisico's.

Initiatiefnemer

Dit besluit wordt voorgesteld door de Vlaamse minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme.

Na beraadslaging,

DE VLAAMSE REGERING BESLUIT:

Artikel 1. Het gebied 'Spoorweg' in Duffel wordt definitief aangeduid als watergevoelig openruimtegebied.

De normatieve delen van dit besluit zijn hierbij gevoegd als bijlage:

1. bijlage I, het grafisch plan

De niet-normatieve delen van dit besluit zijn bijgevoegd als:

1. bijlage II, de toelichtingsfiche
2. bijlage III, het plan-MER

Artikel 2. De Vlaamse minister, bevoegd voor omgeving, is belast met de uitvoering van dit besluit.

Brussel,

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Jan JAMBON

De Vlaamse minister van Justitie en Handhaving,
Omgeving, Energie en Toerisme

Zuhal DEMIR

Bijlage I. Verordenend grafisch plan

Gezien om gevoegd te worden bij het besluit van de Vlaamse Regering van [...] houdende de definitieve aanduiding van het watergevoelig openruimtegebied 'Spoorweg' in Duffel.

Brussel,

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Jan JAMBON

De Vlaamse minister van Justitie en Handhaving,
Omgeving, Energie en Toerisme,

Zuhal DEMIR

Bijlage II. De toelichtingsfiche

Gezien om gevoegd te worden bij het besluit van de Vlaamse Regering van [...] houdende de definitieve aanduiding van het watergevoelig openruimtegebied 'Spoorweg' in Duffel.

Brussel,

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Jan JAMBON

De Vlaamse minister van Justitie en Handhaving,
Omgeving, Energie en Toerisme,

Zuhal DEMIR

Bijlage III. Het plan-MER

Gezien om gevoegd te worden bij het besluit van de Vlaamse Regering van [...] houdende de definitieve aanduiding van het watergevoelig openruimtegebied 'Spoorweg' in Duffel.

Brussel,

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Jan JAMBON

De Vlaamse minister van Justitie en Handhaving,
Omgeving, Energie en Toerisme,

Zuhal DEMIR